

บทคัดย่อ

169438

ชื่อภาคนิพนธ์ : ทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณี
มัคคุเทศก์ที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้เขียน : นางสาวสุมิตรา รวงสวัสดิ์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาเรื่อง "ทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ" มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ มัคคุเทศก์ที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test และ F-test

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลส่วนตัว พบว่า มัคคุเทศก์มากกว่าครึ่ง เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท ลักษณะการทำงานประจำบริษัท และจบการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวรองรับ ในหลักสูตรประเภทมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ)

2. ทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภาพรวมอยู่ในระดับดี พบว่า ทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการเดินทางพานักท่องเที่ยวไปเที่ยวในแต่ละครั้งจำเป็นต้องดูแลนักท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด ถึงแม้ว่าจะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยดูแลอยู่แล้วก็ตาม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของมัคคุเทศก์ และปัจจัยด้านความคิดเห็นต่อนโยบายของรัฐต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทักษะจิตของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่

ปัจจัยในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของมัคคุเทศก์ ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ส่วนตัวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การฝึกอบรมในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4. ข้อมูลด้านประสบการณ์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า มัคคุเทศก์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 6-10 ปี มีประสบการณ์ส่วนตัวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาระหว่าง 1-2 ครั้ง และไม่เคยเข้าประชุม อบรม สัมมนาในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แหล่งสื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจาก หนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ในส่วนของการคิดเห็นต่อนโยบายของรัฐ เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดี ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการที่รัฐบาลจำเป็นต้องจริงจัง และ เข้มงวดต่อบทลงโทษสำหรับนักท่องเที่ยวที่ทำลายสภาพแวดล้อมให้เกิดความเสียหาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

5. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายที่ควรเร่งแก้ไขคือ การสร้างจิตสำนึกที่ดี และการร่วมดำเนินการป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู คุณภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหลายด้าน ทั้งทางด้านแหล่งท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีมาตรการในการกำหนดแผน การดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งควรมีแนวทางในการนำไปปฏิบัติที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ เช่นการจัดฝึกอบรมเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการประชาสัมพันธ์ในทุก รูปแบบ รวมถึงกำหนดบทลงโทษที่เคร่งครัด และชัดเจน

ABSTRACT

169438

Title of research paper : Attitude of Tour Guide toward Eco-tourism : A Case Study of
Tour Guide in Bangkok Metropolitan Administration

Author : Miss Sumittra Rongsawad

Degree : Master of Arts (Social development)

Year : 2005

The three objectives of the study were 1) To find out the attitude of tour guides toward eco-tourism, 2) To indicate the factors affecting their attitude and 3) To identify the problems of eco-tourism management. Accidental sampling was used to select the sample of 200 tour guides who were distributed a questionnaire to fill out. Frequency, Percentage, mean and standard deviation were used to describe the data and t-test and F-test to test the hypotheses.

The findings were summarized below.

1. Personal background of the subjects. More than half of the tour guides in the study were females, ages 26-30 and had a Bachelor's degree. The average monthly income was 15,000-20,000 baht. They worked for tour companies and completed a course for general tour guide (overseas) certified by the board of Tourist Business.

2. Overall, the attitude of the tour guides toward eco-tourism was found to be good. The aspect that had the highest mean was that mercenary to take good care of tourists every time a tour guide took them somewhere, even though there were security guards in that tourist attraction.

3. The factors contributing to the tour guides' attitude toward eco-tourism were monthly income and opinion on the government's eco-tourism policy. In contrast, the factors that had no impact on their attitude were sex, age, education, type of tourist

(2)

169438

guide, work experience, personal experience in eco-tourism, training in eco-tourism and access to information about eco-tourism.

4. Experience in eco-tourism, Most tourist guide had 6-10 years of work experience. They had personal experience in eco-tourism during the past year once or twice. They had never attended a training course or a seminar on eco-tourism. They got access to information about eco-tourism at a moderate level, mostly from newspapers / journals / magazines. They want to have information about it and join related activities. According their opinion about the government's policy on eco-tourism, they strongly agreed with it. However, they said that the government should seriously implement it and strictly enforce the law when a tourist damaged the environment.

5. The problem that needed to be solved urgently was making people realize the importance of conserving the environment, rehabilitating it and maintaining its quality.

Recommendations

The study has found many problems in eco-tourism management. The problems involves tourist resources, government officials, tourists and tour guides. The Tourism Authority of Thailand should set a master plan and action plans related to eco-tourism. The process of implementation should be clearly defined in line with the policy. For example, a training course on eco-tourism for all parties concerned should be held. All sorts of public relations should be carried out. Finally, the environment law should be strictly enforced on those who violated it.